

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

چگونه در پژوهش‌های اجتماعی پرسشنامه طراحی و داده تولید کنیم؟

حمید مسعودی

عضو هیأت علمی گروه جامعه‌شناسی دانشگاه بیرجند

پاییز ۱۴۰۰

درباره سخنران

دکتری جامعه‌شناسی اقتصادی؛ دانشگاه فردوسی مشهد.
پژوهشگر اجتماعی
استادیار جامعه‌شناسی دانشگاه بیرجند

cv.Birjand.ac.ir/hmdmasoudi

pue

massoudihamid

hmdmasoudi

hmdmasoudi

hmdmasoudi

در این وینار علمی چه خواهیم گفت؟

جایگاه پرسشنامه در فرایند اجرای پژوهش

پیش‌نیازهای طراحی یک پرسشنامه

بخش‌های اصلی پرسشنامه علمی

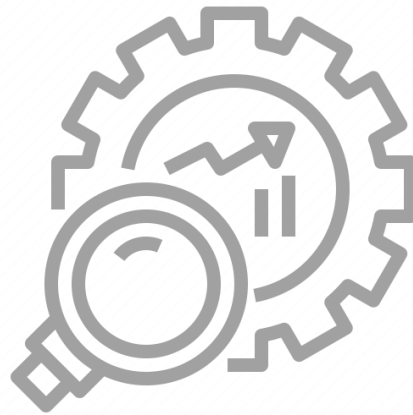
خطاهای رایج در طراحی پرسشنامه

سنجش روایی و پایایی پرسشنامه

طراحی پرسشنامه آنلاین و گردآوری داده

کدگذاری و ورود داده‌ها به نرم‌افزار

جایگاه پرسشنامه در فرایند اجرای پژوهش

انتخاب موضوع = شناخت مسئله و تدوین عنوان پژوهش

پیشینه تجربی = شناسایی منابع و تدوین طرح پژوهش

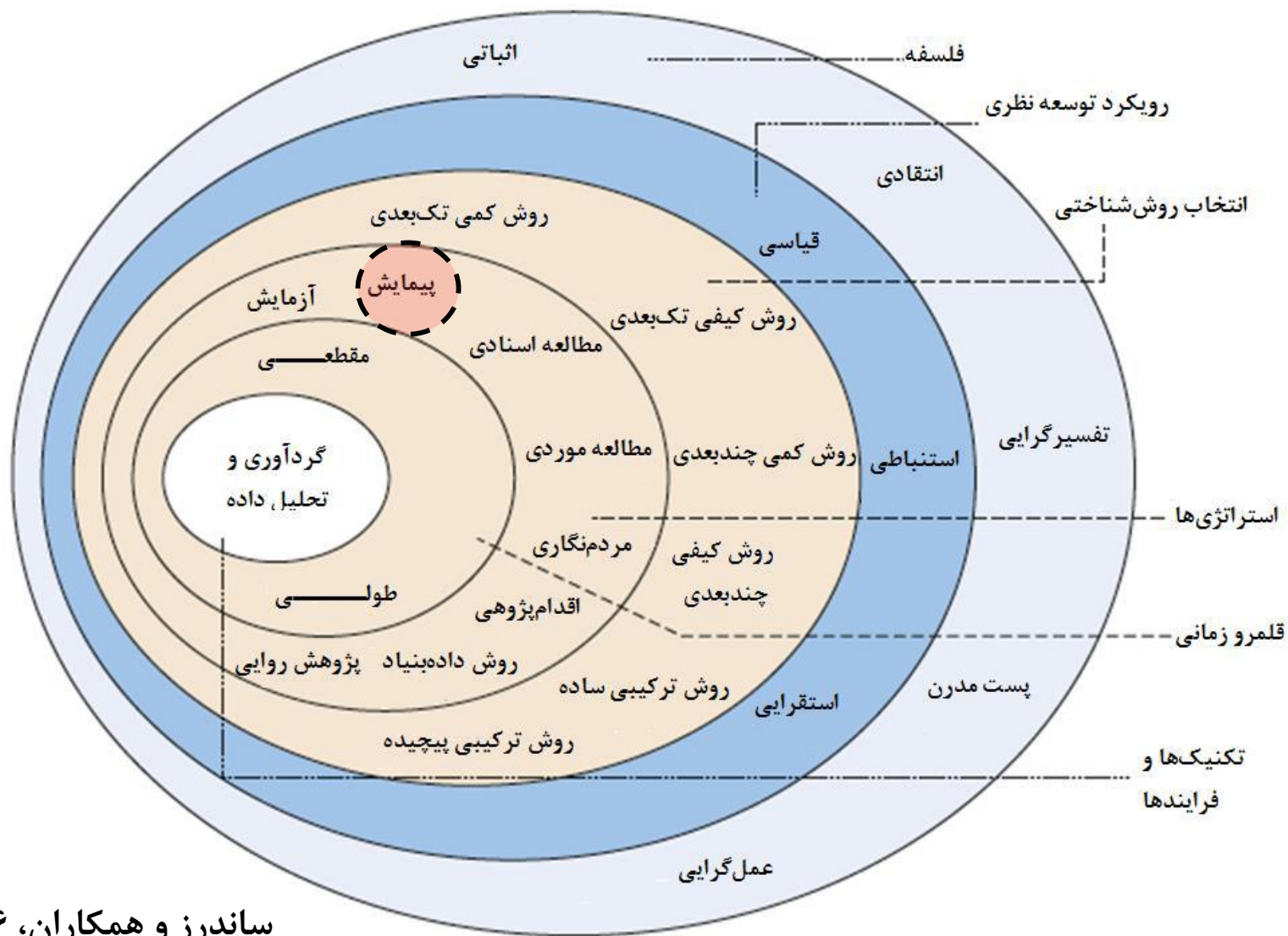
مرور نظری = بیان نوآوری و تدوین مدل مفهومی

جمع آوری داده = تدوین ابزار و گردآوری داده‌ها

تحلیل داده = دسته‌بندی، تحلیل و پردازش اطلاعات

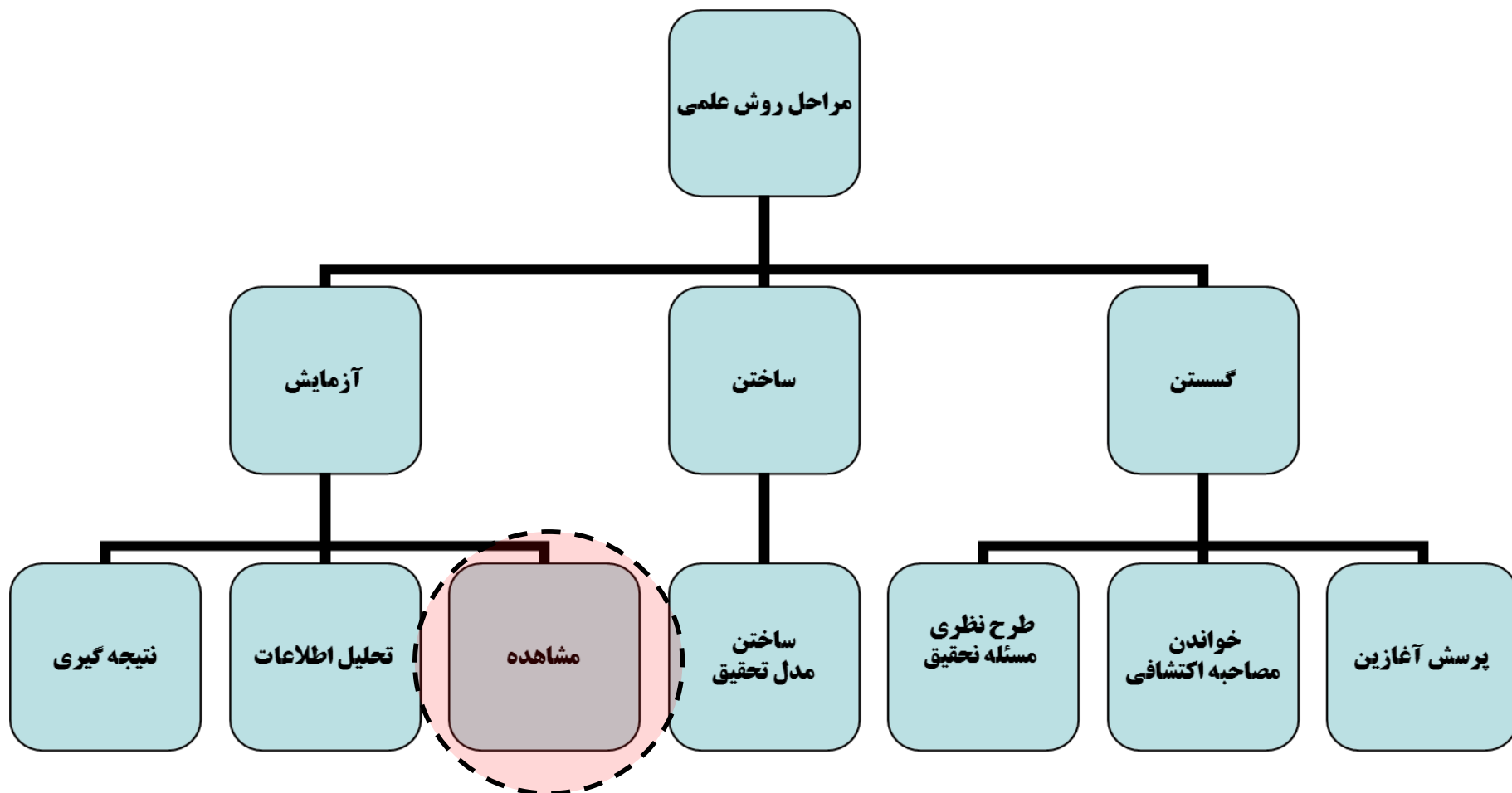
تدوین گزارش = جمع‌بندی و نتیجه‌گیری و تدوین گزارش

مراحل رایج یک پژوهش؛ پیاز پژوهش

ساندرز و همکاران، ۲۰۱۶: ۱۲۴

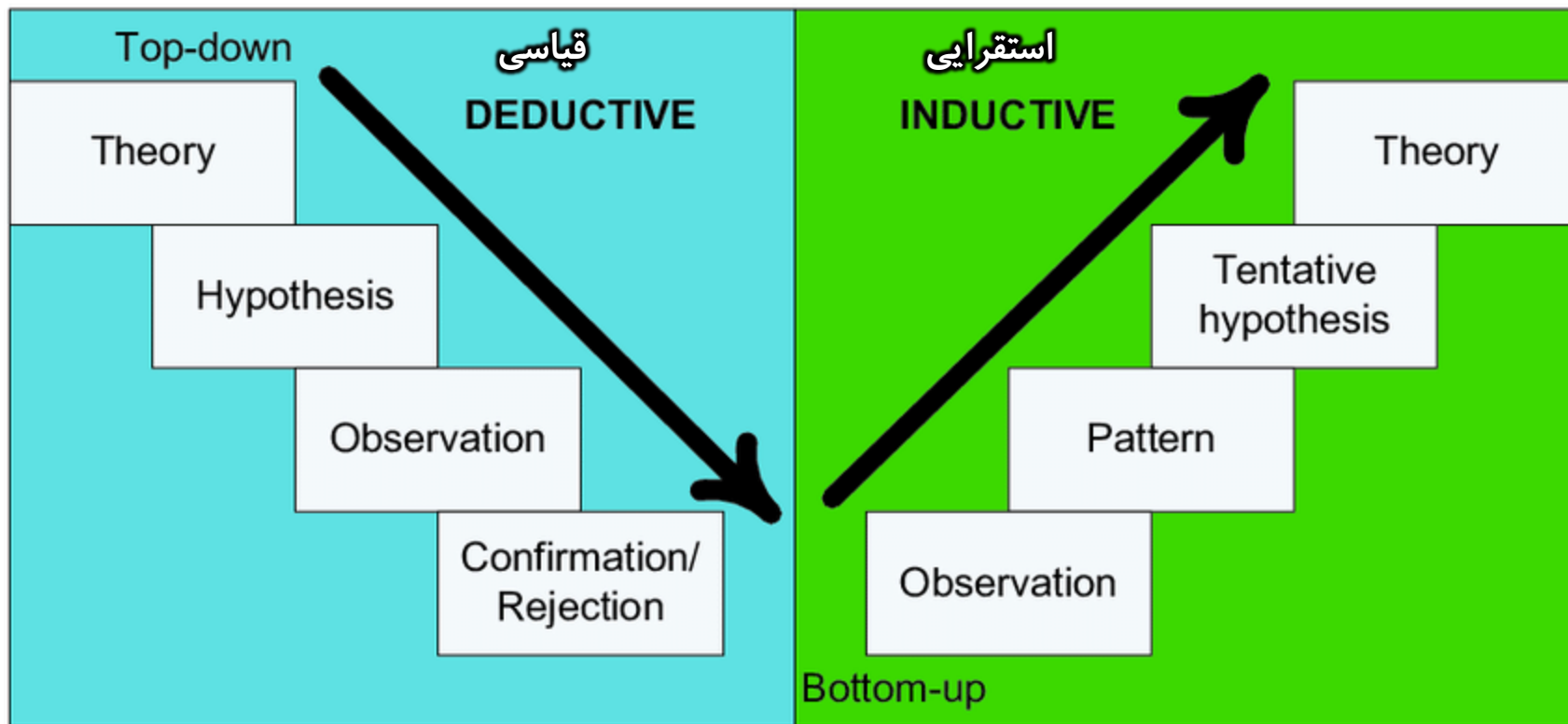
مراحل پژوهش از نظر کیوی و کامپنهود

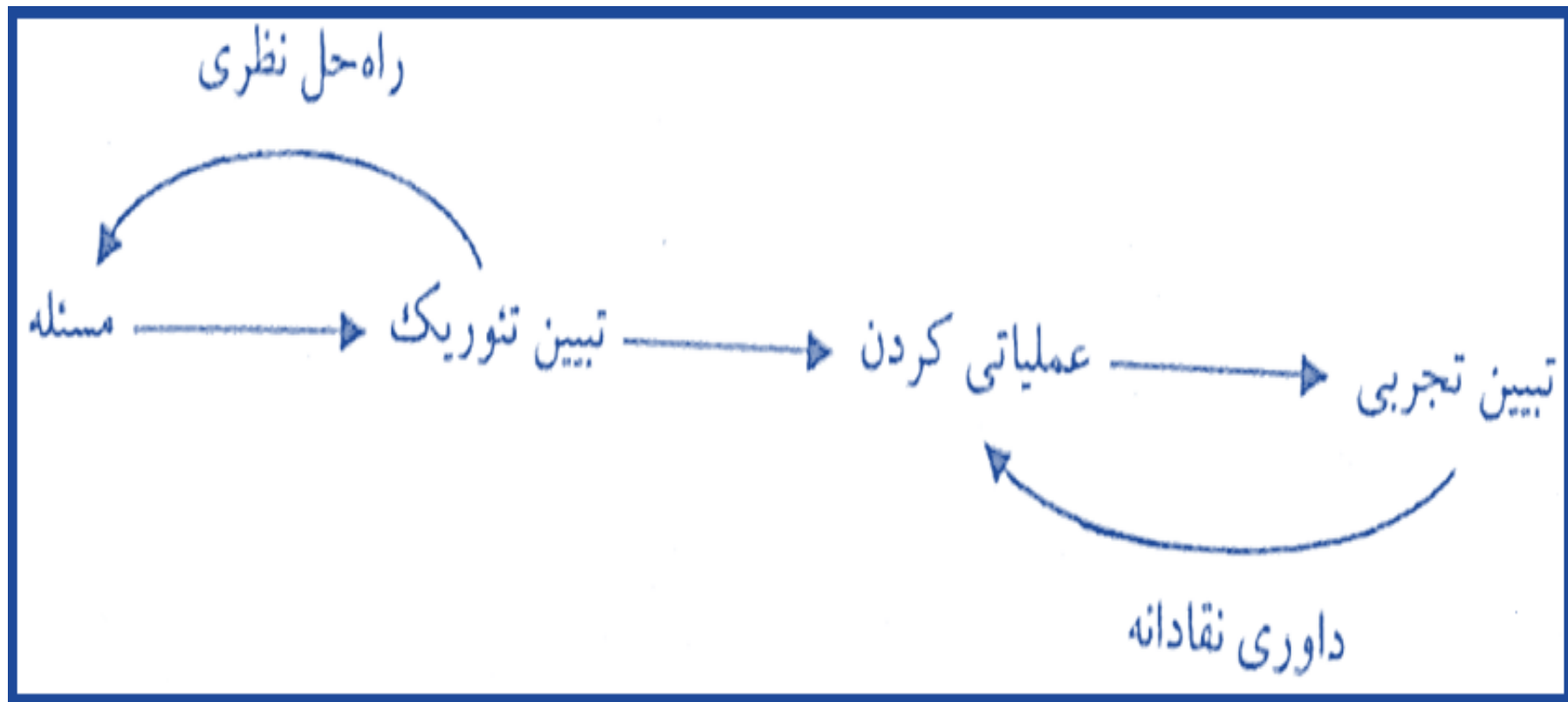
کیوی و کامپنهود، ۱۳۹۸

طراحی پرسشنامه در راستای رویکرد قیاسی

۹/۷۰

طراحی پرسشنامه در راستای رویکرد عملیاتی کردن

ساعی (۱۳۹۱)

داده‌ها از کجا می‌آیند؟

پرسشنامه (پرینت، آنلاین)

داده‌های سازمانی ثبت شده

داده‌های سرشماری‌ها

داده‌های خام سایر محققان

تولید داده از وبسایت‌ها و شبکه‌ها

داده‌های تحلیل شده

داده‌های آزمایشگاهی

پژوهش کیفی	پژوهش کمی
ذهنی است.	عینی است.
سوالات تحقیق: چه؟ چرا؟	سوالات تحقیق: به چه میزان؟ و شدت و اندازه؟
علم نرم است یعنی کلمه‌ای است.	علم سخت است یعنی عددی است.
ادبیات تحقیق در طول پیشرفت مطالعه یا بعد از آن انجام می‌شود.	ادبیات تحقیق باید در مراحل اولیه مطالعه انجام شود.
توسعه نظریه‌های جدید	آزمون نظریه‌های موجود
واقعیت چندگانه: تمرکز، پیچیده و وسیع است.	تک واقعیتی: تمرکز، باریک و دقیق است.
حقایق متکی بر ارزش است که تعصب و تمایل انسانی را به همراه دارد.	حقایق خالی از ارزش و غیر متعصبانه است.
کشف کردن، توصیف کردن و فهمیدن تفسیر سهمیم شده (مشترک)	کاهش دادن، کنترل کردن و دقیق بودن
تفسیری و تبیینی است.	قابل اندازه‌گیری است.
ارگانیکی: کل بیش از اجزاست.	مکانیکی: اجزا معادل کل هستند.
گزارش تفسیر و اظهارات غنی و پرمایه	گزارش تحلیل‌های آماری
عناصر اساسی تحلیل، کلمات و عقاید هستند.	عناصر اساسی تحلیل، اعداد و ارقام هستند.
مشارکت‌کننده	سوژه
وابستگی بستر (زمینه)	آزادی بستر (زمینه)
سوالات تحقیق	فرضیات
استدلال، دیالکتیکی، و استقرائی است.	استدلال، منطقی و قیاسی است
توصیف معانی	ارائه رابطه همبستگی و روابط علی
استفاده از مشاهده و ارتباطات	استفاده از ابزارهای و تکنیک‌های سنجش
به دنبال موارد منحصر به فرد	به دنبال تعمیم
توسعه الگوها و تئوری‌ها برای فهمیدن است	تعمیم‌ها در راستای تبیین و پیش‌بینی هستند
رویکردی انعطاف‌پذیر: اصالت شرایط طبیعی بستر مورد مطالعه	کنترل بستر (زمینه) مورد مطالعه (نتیجه‌مدار)
حجم نمونه مهم نیست، غنی و پرمایه بودن اطلاعات نمونه مهم است.	اهمیت حجم نمونه

پیش‌نیازهای طراحی یک پرسشنامه

موضوع و مسئله پژوهش

موضوع پلاک پژوهش است.

سنجش عوامل مؤثر بر
هوش هیجانی شهروندان
ساکن شهر کابل

شما پاسخ دهید!

موضوع بایستی
حاوی متغیرها،
شاخص‌ها و
مفاهیم باشد.

موضوع بایستی
قابلیت سنجش و
کمیت‌پذیری
داشته باشد.

موضوع جنبه
آماری و
نظریه‌آزمایی
داشته باشد.

موضوع پژوهش
روابط، علت‌ها و یا
تفاوت‌ها را
بیان کند.

سوال و فرضیه مناسب

تقسیم‌بندی اول

چیستی

چرایی

چگونگی

برای کشف و توصیف ویژگی‌ها و الگوها

برای علل یا دلایل وجود ویژگی‌ها و قانونمندی‌ها
به منظور تبیین یا فهم روابط

برای شناسایی نتایج عملی و راهکارهای تغییر

طلاق عاطفی چیست و چه مشخصه‌هایی دارد؟

چه عواملی بر طلاق عاطفی تأثیرگذار است؟

فرایند طلاق عاطفی در خانواده چه مراحل دارد؟

تقسیم‌بندی دوم

توصیفی

رابطه‌ای

تفاوتی

پرسش از مشخصه یک نمونه، گروه یا ...

سنجش ارتباط بین دو متغیر یا شاخص

سنجش تفاوت یک متغیر در دو گروه

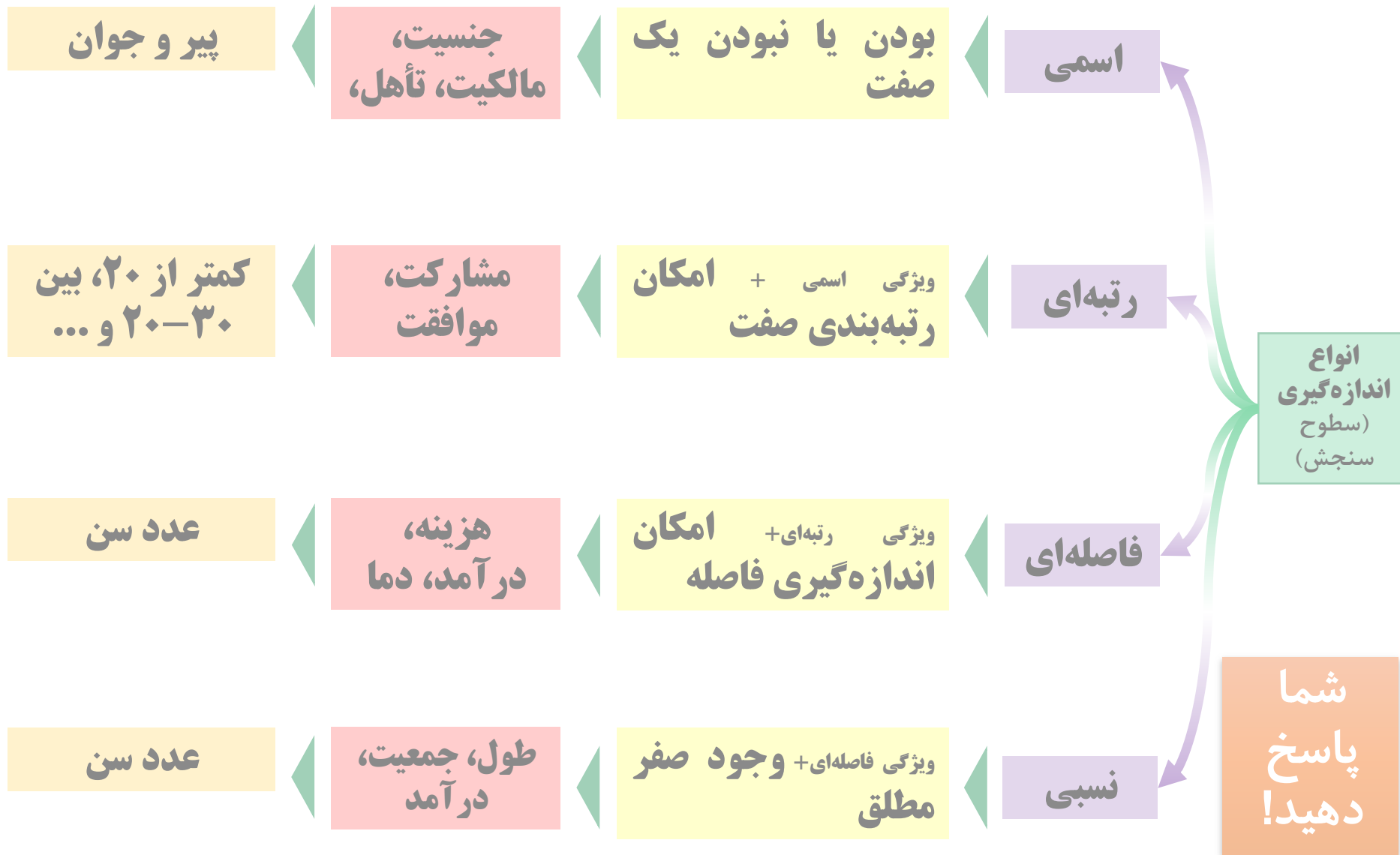
میانگین میزان رضایت دانشجویان چقدر است؟

میزان ارتباط رضایت و فعالیت تحصیلی چقدر است؟

رضایت دانشجویان دختر و پسر چقدر اختلاف دارد؟

فراموش نکنیم؛ سوال اصلی پژوهش با سوالات پرسشنامه متفاوت است.

آشنایی با سطوح سنجش

انواع تعاریف متغیرهای پژوهش

مهم‌ترین تعریف در پژوهش **تعریف عملیاتی** است که مبنایی برای طراحی پرسشنامه است.

تعریف مفهومی (واژه‌نامه‌ها)

تعریف واقعی (تعریف آب)

تعریف اسمی (قراردادی مانند تعریف گروه)

تعریف تحلیلی (تجربی و تحقیقی)

تعریف تجزیه‌ای (محرک پاسخ، پرسشنامه)

تعریف مرحله‌ای (دلفی‌وار)

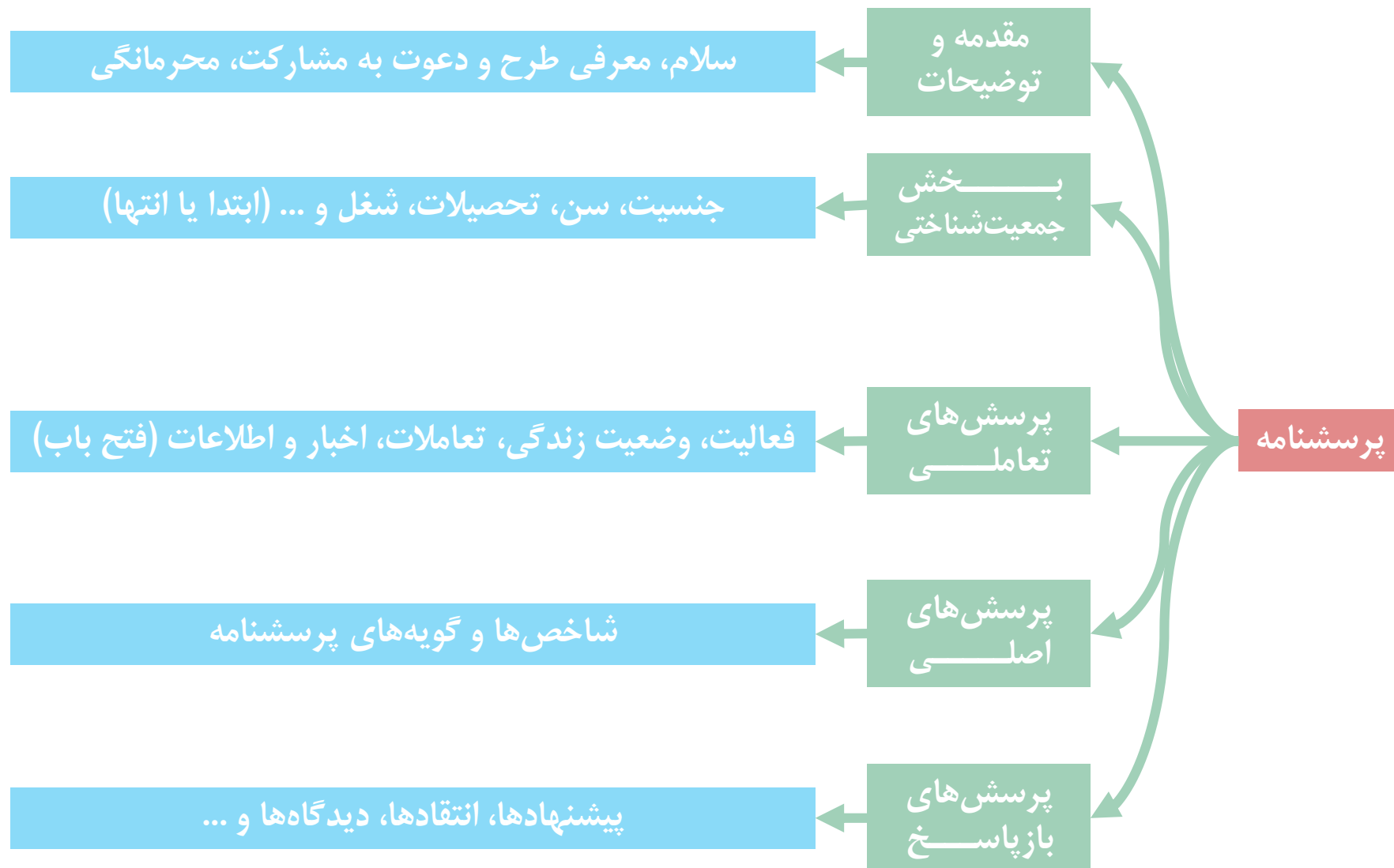

همه مفاهیم پژوهش را تعریف عملیاتی کرده و پرسشنامه را می‌سازیم.

بخش‌های اصلی پرسشنامه علمی

مروری بر بخش‌های اصلی پرسشنامه

تک انتخابی (جنسیت)

چند انتخابی (نیازها)

باز پاسخ

کمی - کیفی (سن، تحصیلات)

متنی (پیشنهاد انتقاد)

مروری بر یک نمونه پرسشنامه

پرسشنامه اولیه سبک زندگی افغانستانی ها - ویرایش چهارم

شهروند گرامی، با سلام؛

پرسشنامه ای که پیش رو دارید، در صدد شناسایی سبک زندگی و مصرف شما و خانواده محترم تهیه شده است و صرفاً یک پژوهش دانشگاهی است. پاسخ های شما محرمانه بوده و برای تحلیل علمی مورد استفاده قرار می گیرد. از شما خواهشمندیم، همکاری لازم را با پرسشگر گرامی داشته باشید.

با تشکر

کد پرسشنامه:
نام پرسشگر:
مکان پرسشگری:
تاریخ پرسشگری:
شیفت: صبح ☐ ظهر ☐ شب ☐

پرسشنامه شهروندان

شهروند گرامی؛ با سلام و احترام

از این که وقت شریف خود را در اختیار ما می گذارید، بی نهایت سپاسگزاریم. این پرسش نامه در راستای بررسی نظرات شهروندان در ارتباط با وضعیت خدمات و امکانات مناطق پیرامون حرم مطهر طراحی شده است. اطلاعات فردی این تحقیق محرمانه باقی می ماند و تنها از آمار جمعی آن استفاده می گردد. حسن اعتماد و توجه شما موجب امتنان است.

با تشکر

مروری بر یک نمونه پرسشنامه

وضعیت تأهل: مجرد ☐ متأهل ☐ سن: زبان/قومیت: میزان تحصیلات: بیسواد ☐ سیکل ☐
 دیپلم ☐ کاردانی ☐ کارشناسی ☐ ارشد ☐ دکتری ☐ تعداد اعضای خانواده: نفر میزان درآمد ماهیانه خانوار: حدوداً افغانی میزان مخارج ماهیانه: افغانی استان و شهر محل سکونت:
 نوع شغل: کارمند دولتی ☐ آزاد ☐ دانشجو و محصل ☐ خانه‌دار ☐ بیکار ☐ بازنشسته ☐ سایر ☐
 وضعیت محل سکونت: استیجاری ☐ ملکی ☐ پدري ☐ متراژ واحد مسکونی: مترمربع
 نوع انرژی مصرفی در خانه برای گرما و پخت و پز: گاز ☐ برق ☐ چوب و ذغال ☐ نفت و گازوئیل ☐ سایر ☐ (نام ببرید):
 خانواده خود را از نظر اقتصادی در چه سطحی می دانید؟ ضعیف و ناتوان ☐ متوسط ☐ بالا و دارا ☐
 چند نفر در خانواده شما شاغل می باشد؟ چند نفر در خانواده شما محصل یا دانشجو می باشد؟
 کدامیک از اقوام در خانه شما، با شما زندگی می کنند؟ پدربزرگان و مادربزرگان ☐ عموها و داییه‌ها ☐ خاله ها و عمه ها ☐ سایر ☐

وقتی کار خاصی ندارید (اوقات فراغت از کار)، هر کدام از فعالیت‌های زیر را چقدر انجام می‌دهید؟

موارد	زیاد	تاحدودی	کم	اصلاً	موارد	زیاد	تاحدودی	کم	اصلاً
تماشای تلویزیون و گوش دادن به رادیو					رفتن به پارک				
گوش دادن به موسیقی					رفتن به بازار				
مطالعه کتاب، روزنامه و مجله					استراحت کردن				
استفاده از موبایل/تبلت/رایانه					ورزش کردن				
بازی و سرگرمی با اعضای خانواده					هم‌صحبتی با دیگران				
رفتن به سینما و تئاتر محلی					نظافت و پاکیزگی				
سفر و گردشگری					سایر (نام ببرید)				

بر اساس جدول زیر محل هزینه های خانواده خود را بیان فرمایید. ابتدا اولویت را مشخص نماید. سپس حدود هزینه ماهیانه را بنویسید و در نهایت وضعیت دسترسی در شهر خود و در نهایت رضایت از کیفیت آن را بیان کنید.

محل هزینه کرد	میزان هزینه ها	دسترسی محلی	درصد رضایت از کیفیت	توضیحات (چرا؟)
غذا و خوراک		آسان ☐ دشوار ☐	کم ☐ متوسط ☐ زیاد ☐	
لباس و پوشاک		آسان ☐ دشوار ☐	کم ☐ متوسط ☐ زیاد ☐	
آرایش و نظافت		آسان ☐ دشوار ☐	کم ☐ متوسط ☐ زیاد ☐	
بهداشت و درمان		آسان ☐ دشوار ☐	کم ☐ متوسط ☐ زیاد ☐	
اجاره و نگهداری مسکن		آسان ☐ دشوار ☐	کم ☐ متوسط ☐ زیاد ☐	
تفریح، سرگرمی و گردش		آسان ☐ دشوار ☐	کم ☐ متوسط ☐ زیاد ☐	
حمل و نقل و مسافرت		آسان ☐ دشوار ☐	کم ☐ متوسط ☐ زیاد ☐	
آموزش و سوادآموزی		آسان ☐ دشوار ☐	کم ☐ متوسط ☐ زیاد ☐	
انرژی (آب، برق، گاز و ...)		آسان ☐ دشوار ☐	کم ☐ متوسط ☐ زیاد ☐	
سایر (نام ببرید:		آسان ☐ دشوار ☐	کم ☐ متوسط ☐ زیاد ☐	
جمع کل				

مروری بر یک نمونه پرسشنامه

ردیف	سؤال	کشورها					
		ترکمنستان	ازبکستان	تاجیکستان	هند	ایران	چین
۵	کالای کدام کشور را تا کنون مصرف کرده اید؟						
۶	کیفیت کالای کدام کشور خوب است؟						
۷	کالای کدام کشور از افغانستان بهتر است؟						
۸	از مصرف دوباره کالای کدام کشور منصرف شده اید؟						
۹	مردم هر کشور را با چه ویژگی می شناسید؟ سه ویژگی مهم را نام ببرید. در صورت کمبود فضا از پشت برگه استفاده شود.						
۱۰	چه کالایی را از هر کشور تا کنون مصرف کرده اید؟ سه کالا یا برند مهم را نام ببرید. در صورت کمبود فضا از پشت برگه استفاده شود.						
۱۱	مهمترین مشکل کالای تولیدی این کشورها چیست؟ سه مشکل یا ایراد مهم را نام ببرید. در صورت کمبود فضا از پشت برگه استفاده شود.						

مهمترین مشکلات و انتقادهای شما درباره این مجموعه چیست؟
۱- ۲- ۳-
مهمترین نقطه قوت این مجموعه در مقایسه با سایر مجموعه‌های ورزشی چیست؟
۱- ۲- ۳-
مهمترین نقطه ضعف این مجموعه در مقایسه با سایر مجموعه‌های ورزشی چیست؟
۱- ۲- ۳-
برای بهبود وضعیت ارائه خدمات و استفاده بهینه خود از این مجموعه چه پیشنهادی دارید؟
۱- ۲- ۳-

از پشت برگه هم می‌توانید استفاده نمایید.

<p>اولین خواسته شما از مسئولین در مشهد چیست؟</p> <p>نظارت و کنترل گرانی‌ها □ کنترل ترافیک اطراف حرم □ رسیدگی و نظارت بیشتر بر محله‌ای اسکان زائرین (هتل‌ها، مسافرخانه‌ها و ...) □ افزایش امکانات رفاهی و تفریحی برای زائرین □ افزایش اطلاع‌رسانی و تابلوها و دکه‌های راهنما □ افزایش وضعیت بهداشتی اطراف حرم و مراکز خدمات زائرین □ افزایش خدمات شهری □ کنترل آسیب‌های اجتماعی اطراف حرم □ افزایش پارکینگ □ افزایش تکریم و احترام به زائرین □ ساماندهی و کاهش قیمت بلیت وسایل حمل و نقل عمومی □ افزایش امنیت اطراف حرم □ افزایش زیباسازی و فضای سبز اطراف حرم □ افزایش کیفیت نان و میوه □ افزایش سرویس‌های بهداشتی اطراف حرم و در مسیر □ برقراری نظم انضباط بیشتر □ سایر موارد □</p>

مروری بر یک نمونه پرسشنامه

۷. مهم‌ترین نیازها و خواسته‌های شما از کوه پارک چیست؟ اصلاً=۰ خیلی کم=۱ کم=۲ متوسط=۳ زیاد=۴ خیلی زیاد=۵ بی‌نظر=۶

نیاز	نمره	نیاز	نمره	نیاز	نمره	نیاز	نمره
پارکینگ خودرو		سرویس بهداشتی		نمازخانه		آلاچیق	
محل بازی کودکان		زمین بازی بزرگسالان		محوطه اختصاصی بانوان		پله و گذرگاه	
مسیر پیاده‌روی		استخر و آب‌نما		درختکاری		کارفود	
می‌نی‌بوس داخلی		شهربازی		پارک حیوانات اهلی		تله کابین	
کافی شاپ		اورژانس		ایستگاه کوهنوردی		وسایل بدنسازی پارکی	
گشت و انتظامات		نیمکت و صندلی		محل نمایشگاه		آمفی تئاتر	
کتابخانه و سالن مطالعه		سطل زباله		دوربین حفاظتی		بالن	
فروش بستنی و تنقلات		مسیر دوچرخه		باربیکیو		آب شرب	
احیای سنگ‌نگاره‌ها		احیای حوض انبارها		احیای چشمه‌ها		احیای غارهای دست‌کن	

سایر نیازهایی که احساس می‌کنید بفرمایید:

اغلب خرید روزانه خود را بیشتر در کجا انجام می‌دهید؟ به ترتیب اولویت شماره گذاری کنید.

بازار محلی ☐ مراکز تجاری ☐ سوپرمارکت‌ها ☐ فروشگاه‌ها ☐ دوره‌گردها و دست‌فروش‌ها ☐ همسایگان ☐ سایر ☐:

مهم‌ترین مشکلات شما در خرید کالاهای مصرفی خانواده تان چیست؟ به ترتیب اولویت شماره گذاری کنید.

کیفیت پایین ☐ قیمت بالا ☐ موجود نبودن در بازار ☐ باب میل و سلیقه نبودن ☐ عدم پاسخگویی تولیدکننده ☐ سایر ☐

اگر مقدار قابل توجهی پول برنده شوید، آن را برای چه کاری هزینه می‌کنید؟

وضعیت اقتصادی خانواده شما نسبت به سال‌های گذشته: بهتر شده است ☐ تغییر نکرده است ☐ بدتر شده است ☐

علت این تغییر را در چه می‌دانید؟

چقدر به آینده اقتصاد کشور خود امیدوار هستید؟ خیلی کم ☐ کم ☐ متوسط ☐ زیاد ☐ خیلی زیاد ☐

شما پاسخ دهید!

با تشکر از پاسخگویی شما

خطاهای رایج در طراحی پرسشنامه

خطاهای رایج در طراحی پرسشنامه (۱)

پرسشنامه طولانی	✗	حدود ۴۰ پرسش کفایت می‌کند.
پرسش‌های مبهم	✗	فکر کنید یک کودک یا نوجوان می‌خواهد پرسش شما را پاسخ دهد (معکوس).
پرسش‌های طولانی	✗	گویه‌های خود را خلاصه و کوتاه بیان کنید (حداکثر ده کلمه، پرسشنامه استاندارد).
کلمات مقداری و تأکیدی	✗	از کلمات «خیلی، زیاد، بسیار، همیشه و ...» در گویه‌ها استفاده نکنید.
کلمات قطعی و دقیق	✗	از کلمات «حتماً، عدم، اصلاً، هرگز و ...» در گویه‌ها استفاده نکنید.
عدم تناسب گویه با شاخص	✗	هر شاخص (یا بعد) حداقل ۳ و حداکثر هفت گویه داشته باشد.
سطوح سنجش پایین	✗	تلاش کنید گویه‌ها را با سطح سنجش بالا (کمی) پیرسید (سن، درآمد)
سطوح سنجش غیراستاندارد	✗	از طیف استاندارد لیکرت استفاده کنید (خیلی کم، کم، متوسط، زیاد، خیلی زیاد)
عدم استفاده از «بی‌نظر»	✗	بی‌نظر با تاحدی متفاوت است. آن را به طور صحیح به کار بندید.
پرسش‌های تکراری	✗	تلاش کنید پرسش‌هایی با معنای یکسان کمتر استفاده کنید (راضی، قبول)
چیدمان نادرست	✗	نظم ارائه پرسش‌ها را رعایت کنید (ضروری، ساده و جذاب در ابتدا)

خطاهای رایج در طراحی پرسشنامه (۲)

امنیت رکن اول در پاسخگویی است، آن را خدشه‌دار نکنید.	پرسش‌های محرمانه	✗
پاسخگو حوصلهٔ پاسخگویی به پرسش‌های دقیق را ندارد (اقتصادی و اندازه‌گیری)	پرسش‌های دقیق	✗
در هر گویه یک موضوع سنجیده شود. (با تعداد و کیفیت بسته‌های ... موافقم)	گویه‌های دوسنجشی	✗
در ابتدای پرسشنامه باید توضیحی مبنی بر چیستی و چرایی پژوهش بیاید.	نبود مقدمه و توضیحات	✗
پرسش‌هایی نپرسید که پاسخ آن بدهی است و وقت را هدر ندهید.	پرسش‌هایی با پاسخ بدهی	✗
پژوهش فقط پژوهش خود را بررسی می‌کند، مگر اینکه وقت و فضا داشته باشد.	پرسش‌های بی‌ربط به موضوع	✗
حتما فونت، رنگ، ظاهر و چینش جداول و گویه‌ها را زیباسازی کنید.	کیفیت طراحی نامناسب	✗
حتما گویه‌های خود را شماره‌گذاری کنید.	عدم‌نظم و شماره‌گذاری	✗
هر پرسشنامه باید با یک شماره مشخص شود (پس از گردآوری)	عدم‌شماره‌گذاری پرسشنامه	✗
پرسش‌های بازپاسخ مشتری ندارد، آن‌ها را جذاب‌تر و حرفه‌ای‌تر پرسید.	پرسش‌های بازپاسخ ساده	✗
اگر پرسشی را می‌توانید بسته پرسید، بسته طراحی کنید.	پرسش‌های باز با ماهیت بسته	✗

چند مثال از خطاهای رایج در طراحی پرسشنامه

در سازمان، ضوابط اخلاقی وجود دارد که رفتارهای ما را هدایت می‌کند و به ما می‌گوید که کدام کار درست و کدام نادرست است

گویه اشتباه

در سازمان ضوابط اخلاقی برای رفتارهای ما وجود دارد.

گویه صحیح

ما اکثراً در رسیدن به توافق در مورد موضوعات کلیدی مشکل داریم

گویه اشتباه

ما در موضوعات مهم به توافق نمی‌رسیم.

گویه صحیح

ما به زمان و هزینه زیادی برای انجام کارهای خود نیاز داریم.

گویه اشتباه

نیازمند زمان کافی برای انجام کارهای مان هستیم.
هزینه جاری کفاف انجام امور را نمی‌دهد.

گویه صحیح

چند مثال از خطاهای رایج در طراحی پرسشنامه

آیا با برنامه‌های سازمان موافق هستید؟ بلی خیر

گویه اشتباه

میزان موافقت خود را برنامه‌های رفاهی سازمان را بیان کنید. خیلی مخالف مخالف تاحدی موافق خیلی موافق بی‌نظم

گویه صحیح

چقدر پیش آمده است که همسرتان را مورد ضرب و شتم قرار دهید؟

گویه اشتباه

از اینکه می‌بینم کسی همسرش را دعوا می‌کند، عصبانی می‌شوم.

گویه صحیح

در سفری که به شهر اصفهان داشتید، چقدر برای خوراک، اسکان، حمل‌ونقل و ... هزینه کردید؟

گویه اشتباه

محل هزینه کرد سفر خود در شهر اصفهان را به ترتیب بیان کنید.

گویه صحیح

چند مثال از خطاهای رایج در پرسشنامه

شغل شما چیست؟ دولتی، آزاد

گویه اشتباه

وضعیت شغلی شما چیست؟ بیکار، سرباز، محصل، خانه‌دار، بازنشسته، دولتی، آزاد و ...

گویه صحیح

لطفاً پیشنهادات و انتقادهای خود درباره عملکرد شهرداری را بیان کنید.

گویه اشتباه

سه انتظار مهم خود از مسئولین شهر را بیان کنید.
اگر همین الان این فرم را در اختیار شهردار قرار دهیم، تمایل دارید چه چیزی از وی بخواهید؟
مهم‌ترین مشکلی که در شهر می‌بینید بیان کنید که اگر رفع شود، احساس رضایت خواهد کرد.
سه صفت بد و مهم درباره شهردار را بیان کنید که تلاش کنیم آن را از بین ببریم.

گویه صحیح

اولین خواسته شما از مسئولین در مشهد با تأکید بر محدوده‌ی اطراف حرم چیست؟

افزایش زیباسازی و فضای سبز اطراف حرم □ کنترل آسیب‌های اجتماعی اطراف حرم □ ساماندهی و کاهش قیمت بلیت وسایل حمل و نقل عمومی □ افزایش سرویسهای بهداشتی اطراف حرم و در مسیر □ افزایش کیفیت نان و میوه □ نظارت و کنترل گرانی‌ها □ کنترل ترافیک اطراف حرم □ رسیدگی و نظارت بیشتر بر مکان اسکان زائرین (هتل‌ها، مسافرخانه‌ها و ...) □ افزایش امکانات رفاهی و تفریحی برای زائرین □ افزایش اطلاع‌رسانی و تابلوها و دکه‌های راهنما □ افزایش وضعیت بهداشتی اطراف حرم و مراکز خدمات زائرین □ افزایش خدمات شهری □ افزایش پارکینگ □ افزایش تکریم اطراف حرم □ برقراری نظم انضباط بیشتر □ سایر موارد:

شما پاسخ دهید!

سنجش روایی و پایایی پرسشنامه

تعریف روایی (اعتبار) و پایایی (قابلیت اعتماد)

روایی و پایایی

پایایی یا قابلیت اعتماد

دقت وسیله‌ی اندازه‌گیری
آزمون با تکرار آن را پایایی
گویند.

متری با دقت سانتی‌متر برای
سنجش طول در مناسب
است یا با دقت کیلومتر.

روایی یا اعتبار

نتیجه معتبر، سنجه‌ای است
که همان چیزی را بسنجد
که مورد نظر است.

آیا ترازو برای اندازه‌گیری
طول درب مناسب است
یا متر؟

اعتبار محتوا (صوری): ارزیابی ذهنی و اجماع بین صاحب نظران

اعتبار محتوا (نمونه گیری): ارزیابی بر اساس نمونه‌ای از جامعه هدف

اعتبار تجربی یا معیار: مقایسه ابزار با یک ابزار استاندارد و قابل قبول

اعتبار سازه یا نظری: ارتباط ابزار با سازه نظری و بر اساس داده‌ها

تحلیل عاملی در ارتباط با اعتبار سازه مطرح می‌شود.

انواع پایایی (قابلیت اعتماد) پرسشنامه

۱. روش بازآزمایی (آزمون – باز آزمون)

۲. روش فرم‌های هم ارز

۳. روش تصنیف (دو نیمه کردن)

۴. روش کودر – ریچاردسون

۵. روش آلفای کرونباخ (ضریب بالاتر از ۷۰ درصد)

کدگذاری و ورود داده‌ها به نرم‌افزار

راهنمایی برای کدگذاری پرسشنامه

ورود پرسشنامه به نرم افزار توسط کد انجام می شود. کد نمایش عددی داده های پرسشنامه است.

مثال

جنسیت: زن (۱) مرد (۲)
تأهل: مجرد (۱) متأهل (۲) مطلقه (۳)

تحصیلات: بی سواد (۱)، سیکل (۲)، دیپلم (۳)، کاردانی (۴) ...
موافقت: اصلاً (۰) کم (۱) متوسط (۲) زیاد (۳) بی نظر (۴)

نوع متغیر

هر سطح
یک کد

از کد کم
به زیاد

اسمی

رتبه ای

متغیرهای
کیفی

سن: ۱۱، ۲۳، ۶۱ و ...
درآمد: ۳۶۵۰۰۰۰ (می توان کوتاه نمود)

مقدار عددی

متغیرهای کمی

جنسیت: بی پاسخ (۹۹)، مخدوش (۹۸)

بی پاسخ، چند پاسخ، مخدوش، پرت

پاسخ های
خاص

نیازهای شهروندان: رفاهی، خدماتی، اقتصادی و ...
رفاهی یک پرسش، خدماتی یک پرسش ...
پاسخ ها: بلی (۱) خیر (۰)

تبدیل هر پاسخ یک پرسش

چند پاسخی

تغییر پرسشنامه به فایل داده کدگذاری شده

	شماره	سن	جنسیت	مراجعه	نوع فعالیت	سرعت پذیرش	نمره	دفعات مراجعه
1	1.00	32.00	2.00	2.00	8.00	3.00	15.00	2.00
2	2.00	32.00	1.00	1.00	9.00	3.00	98.00	2.00
3	3.00	33.00	1.00	1.00	12.00	4.00	98.00	2.00
4	4.00	34.00	1.00	1.00	6.00	3.00	98.00	2.00
5	5.00	31.00	2.00	2.00	1.00	2.00	17.00	5.00
6	6.00	40.00	2.00	1.00	4.00	5.00	98.00	2.00
7	7.00	54.00	2.00	2.00	9.00	5.00	15.00	2.00
8	8.00	16.00	2.00	2.00	11.00	1.00	10.00	2.00
9	9.00	35.00	2.00	2.00	6.00	3.00	18.00	2.00
10	10.00	18.00	2.00	2.00	6.00	1.00	18.00	2.00

	شماره	سن	جنسیت	مراجعه	نوع فعالیت	سرعت پذیرش	نمره	دفعات مراجعه
1	1.00	32.00	مرد	بله	ووشو	متوسط	15.00	روز در میان
2	2.00	32.00	زن	خیر	آمادگی جسمانی	متوسط	شامل نمی شود	روز در میان
3	3.00	33.00	زن	خیر	بدمینتون	زیاد	شامل نمی شود	روز در میان
4	4.00	34.00	زن	خیر	جودو	متوسط	شامل نمی شود	روز در میان
5	5.00	31.00	مرد	بله	فوتبال و فوتسال	کم	17.00	ماهی
6	6.00	40.00	مرد	خیر	کاراته	خیلی زیاد	شامل نمی شود	روز در میان
7	7.00	54.00	مرد	بله	آمادگی جسمانی	خیلی زیاد	15.00	روز در میان
8	8.00	16.00	مرد	بله	کشتی	خیلی کم	10.00	روز در میان
9	9.00	35.00	مرد	بله	جودو	متوسط	18.00	روز در میان
10	10.00	18.00	مرد	بله	جودو	خیلی کم	18.00	روز در میان

شما پاسخ دهید!

طراحی و اجرای پرسشنامه آنلاین

مراحل طراحی پرسشنامه آنلاین

طراحی پرسشنامه در قالب Word

انتخاب سایت یا اپلیکیشن

وارد کردن پرسشها

تولید خروجی پرسشنامه

انتشار تحت وب پرسشنامه

مدیریت و دریافت پاسخها

تبدیل پاسخها به SPSS

تجزیه و تحلیل دادهها

آدرس

docs.google.com/formssurveymonkey.comporsline.irporsa.irandoc.ac.ir

نام سایت

گوگل فرم

سوروی مانکی

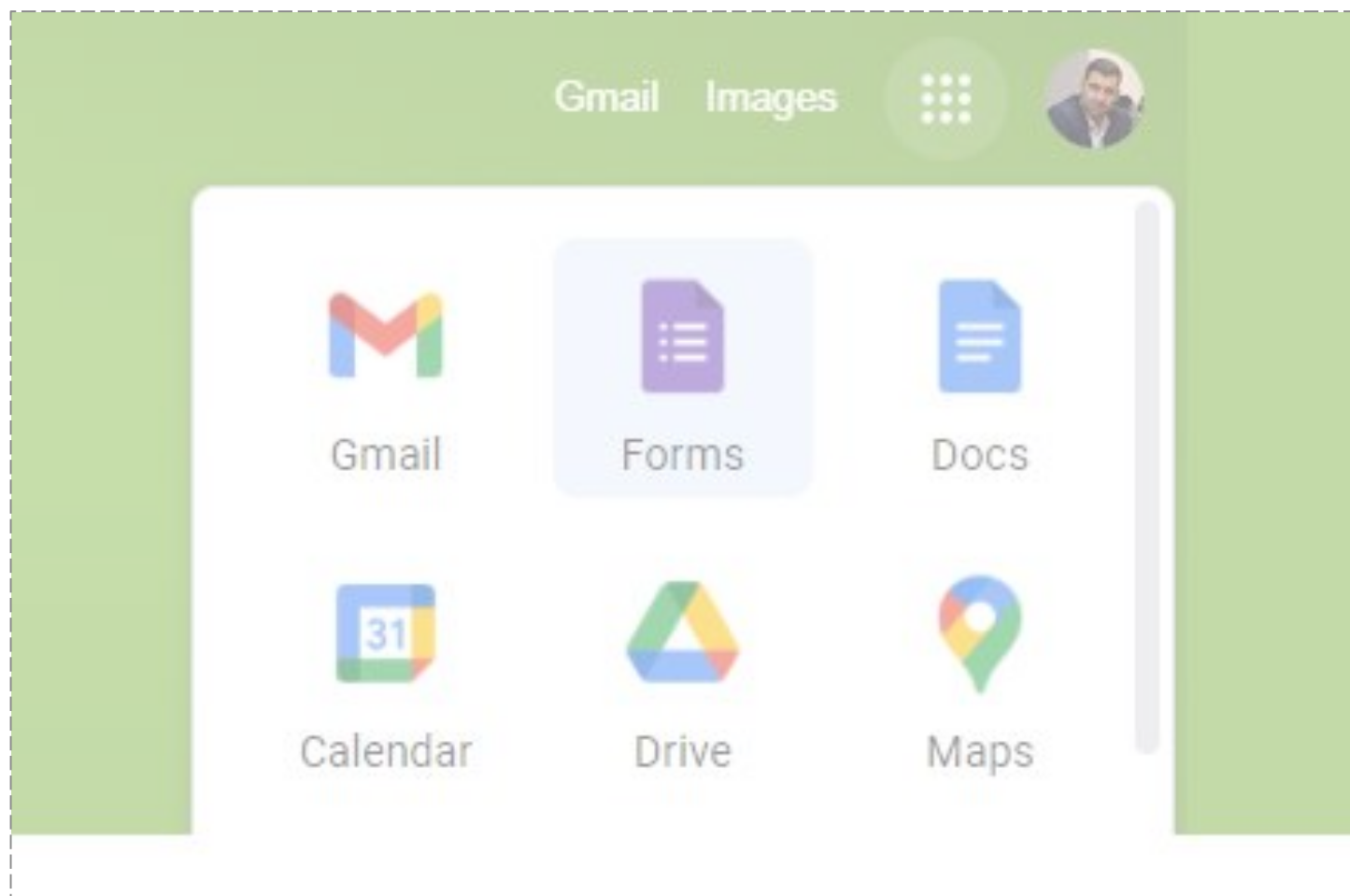
پرس لاین

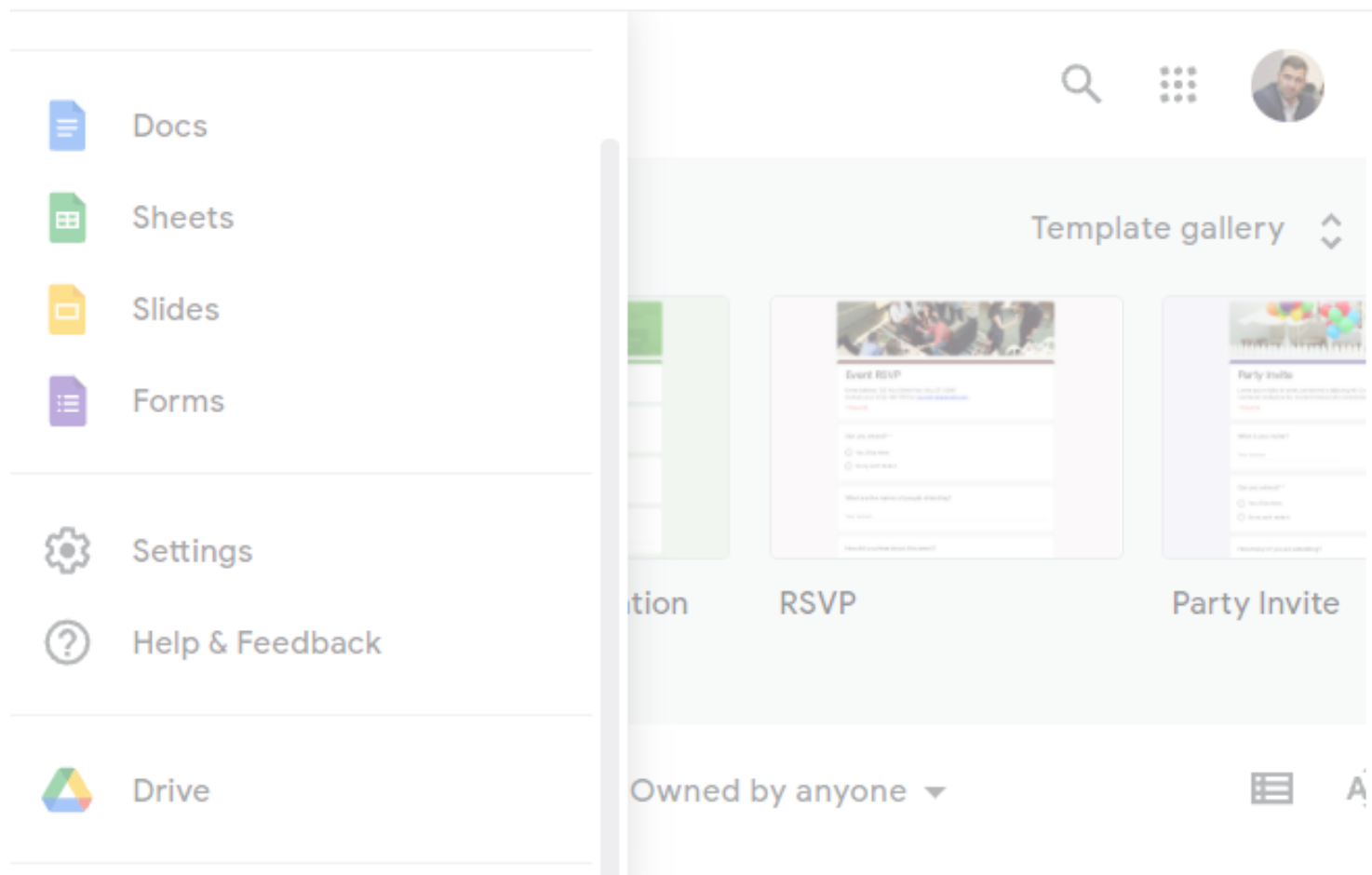
پرسا

راهنمای طراحی پرسشنامه آنلاین با گوگل فرم

۱

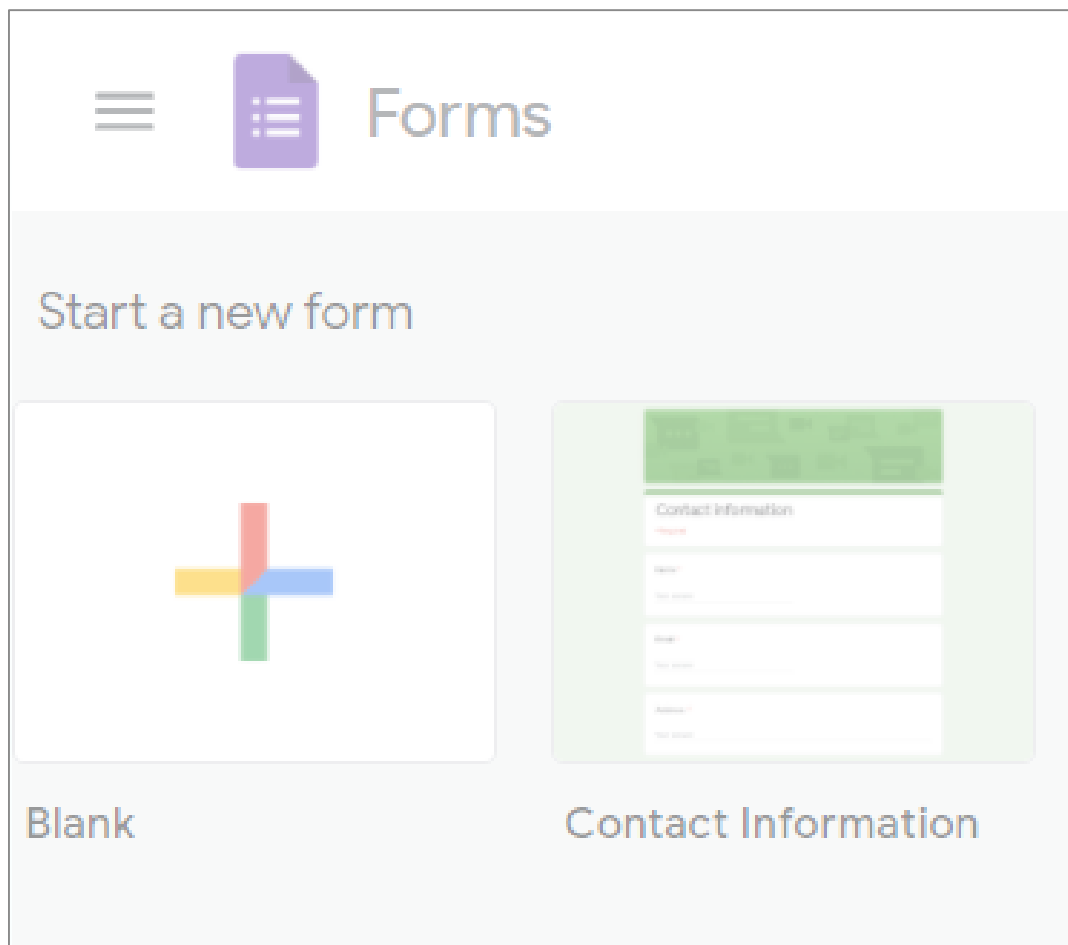
جی میل بسازید و از گوگل درایو وارد گوگل فرم شده یا آدرس آن را تایپ کنید.

می‌توانید بر روی آیکون Forms کلیک کنید. نمونه‌های پیش‌ساخته را ببینید.

راهنمای طراحی پرسشنامه آنلاین با گوگل فرم

۳

بر روی علامت + کلیک کنید تا فرم خالی جهت طراحی باز شود.

راهنمای طراحی پرسشنامه آنلاین با گوگل فرم

۴

Questions Responses Settings

Untitled form

Form description

Untitled Question

Multiple choice

محل ورود
پرسش‌ها

محل رؤیت
پاسخ‌ها

تنظیمات
پرسشنامه

نام فرم و عنوان پرسشنامه به همراه توضیحات را وارد کنید.

راهنمای طراحی پرسشنامه آنلاین با گوگل فرم

۴

دریافت نقطه نظرات شهروندان

All changes saved in Drive

Questions

Responses

Settings

دریافت نقطه نظرات شهروندان

یاسخگوی محترم با سلام
پرسشنامه پیش رو در راستای سنجش نظرات شما پیرامون مدیریت شهری است. خواهشمندیم با پرستگر همکاری نمایید.
با سپاس

نام فرم و عنوان پرسشنامه به همراه توضیحات را وارد کنید.

راهنمای طراحی پرسشنامه آنلاین با گوگل فرم

۵

Short answer

سوال کوتاه پاسخ

Paragraph

سوال بلند پاسخ

Multiple choice

سوال یک انتخاب از بین چند گزینه

Checkboxes

سوال چند انتخابی تک سوالی

Dropdown

تک انتخابی آبداری

File upload

امکان آپلود فایل توسط پاسخگو

Linear scale

تک انتخابی طیفی عددی

Multiple choice grid

یک انتخابی چند سوالی

Checkbox grid

چند انتخابی چند سوالی

Date

درج تاریخ

Time

پرسش زمان

راهنمای طراحی پرسشنامه آنلاین با گوگل فرم

۶

درج متن سوال

یک صفت از شهردار شهر را نام ببرید.

درج عکس سوال

Short answer

Description توضیح اضافی برای سوال

Short answer text

کپی کردن سوال

پاک کردن سوال

Required

افزودن سوال بعدی

ورود سوال

افزودن متن

افزودن عکس

افزودن فیلم

بخش بندی پرسشنامه

ورود سوال کوتاه پاسخ

راهنمای طراحی پرسشنامه آنلاین با گوگل فرم

تجربه خود از حضور در شهر کابل را شرح دهید.

Long answer text

Paragraph

Required

ورود سوال بلندپاسخ

راهنمای طراحی پرسشنامه آنلاین با گوگل فرم

چقدر از نظافت سطح شهر توسط شهرداری کابل رضایت دارید؟

Multiple choice

☐	خیلی کم	×
☐	کم	×
☐	متوسط	×
☐	زیاد	×
☐	خیلی زیاد	×
☐	بی نظرم	×

☐ Add option or add "Other"

امکان پاسخ سایر

Required ☐

افزودن سوال یک انتخابی از بین چند گزینه

راهنمای طراحی پرسشنامه آنلاین با گوگل فرم

۹

برای افزایش رضایت خود به چه مواردی نیاز دارید؟

☐ پارک

☐ سرویس بهداشتی عمومی

☐ مسجد

☐ آسفالت معابر

☐ Other...

☐ Add option

Required ☐

افزودن یک سوال با چند انتخاب مکرر

راهنمای طراحی پرسشنامه آنلاین با گوگل فرم

۱۰

میزان رضایت شما از خدمات حمل و نقل عمومی چقدر است؟

Dropdown

1. خیلی کم
2. کم
3. متوسط
4. زیاد
5. خیلی زیاد
6. بی نظرم
7. Add option

Required

طراحی سوال یک انتخابی به صورت آشنایی (فضای کمتر)

لطفاً تصویر خود از مکان نامناسب شهر را بارگذاری کنید

File upload

Allow only specific file types ☐

Maximum number of files 1

Maximum file size 10 MB

This form can accept up to 1 GB of files. [Change](#) [View folder](#)

Required ☐

افزودن سوال امکان بارگذاری فایل

راهنمای طراحی پرسشنامه آنلاین با گوگل فرم

۱۲

میزان موافقت خود را با ساخت پارک در این محله مشخص کنید.

Linear scale

1 to 5

1 اصلاً

5 خیلی زیاد

Required

افزودن سوال یک انتخابی بر روی طیف

راهنمای طراحی پرسشنامه آنلاین با گوگل فرم

۱۳

میزان رضایت خود از خدمات زیر را مشخص کنید.

Multiple choice grid

Rows	Columns
1.	<div>نظافت شهری</div> <div>خیلی کم</div>
2.	<div>حمل و نقل</div> <div>کم</div>
3.	<div>دریافت عوارض</div> <div>متوسط</div>
4. Add row	<div>زیاد</div>
	<div>خیلی زیاد</div>
	<div>Add column</div>

Require a response in each row

افزودن چند سوال تک‌انتخابی به صورت یکجا

راهنمای طراحی پرسشنامه آنلاین با گوگل فرم

۱۴

برای هر قشر چه مواردی را در شهر لازم می‌دانید؟

Checkbox grid

Rows	Columns
1.	<div> <div>کودکان</div> <div>×</div> <div>☐</div> </div> <div> <div>پارک</div> <div>×</div> <div>☐</div> </div>
2.	<div> <div>سالمندان</div> <div>×</div> <div>☐</div> </div> <div> <div>آسفالته</div> <div>×</div> <div>☐</div> </div>
3.	<div> <div>جوانان</div> <div>×</div> <div>☐</div> </div> <div> <div>درختکاری</div> <div>×</div> <div>☐</div> </div>
4.	<div> <div>زنان</div> <div>×</div> <div>☐</div> </div> <div> <div>حمل و نقل</div> <div>×</div> <div>☐</div> </div>
5. Add row	<div> <div></div> <div>×</div> <div>☐</div> </div> <div> <div>سایر</div> <div>×</div> <div>☐</div> </div>
	<div> <div>☐</div> <div>Add column</div> </div>

Require a response in each row ☐

افزودن پرسش‌های چندانتخابی به صورت یکجا

راهنمای طراحی پرسشنامه آنلاین با گوگل فرم

چقدر از نظافت سطح شهر توسط شهرداری کابل رضایت دارید؟

- ☐ خیلی کم
- ☐ کم
- ☐ متوسط
- ☐ زیاد
- ☐ خیلی زیاد
- ☐ بی نظرم

مشاهده برخی پرسش‌های وارد شده

راهنمای طراحی پرسشنامه آنلاین با گوگل فرم

میزان رضایت خود از خدمات زیر را مشخص کنید.

	خیلی کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد
نظافت شهری	☐	☐	☐	☐	☐
حمل و نقل	☐	☐	☐	☐	☐
دریافت عوارض	☐	☐	☐	☐	☐

مشاهده برخی پرسش‌های وارد شده

راهنمای طراحی پرسشنامه آنلاین با گوگل فرم

برای هر قشر چه مواردی را در شهر لازم می‌دانید؟

	پارک	آسفالت	درختکاری	حمل و نقل	سایر
کودکان	☐	☐	☐	☐	☐
سالمنندان	☐	☐	☐	☐	☐
جوانان	☐	☐	☐	☐	☐
زنان	☐	☐	☐	☐	☐

مشاهده برخی پرسش‌های وارد شده

راهنمای طراحی پرسشنامه آنلاین با گوگل فرم

میزان رضایت شما از خدمات حمل و نقل عمومی چقدر است؟

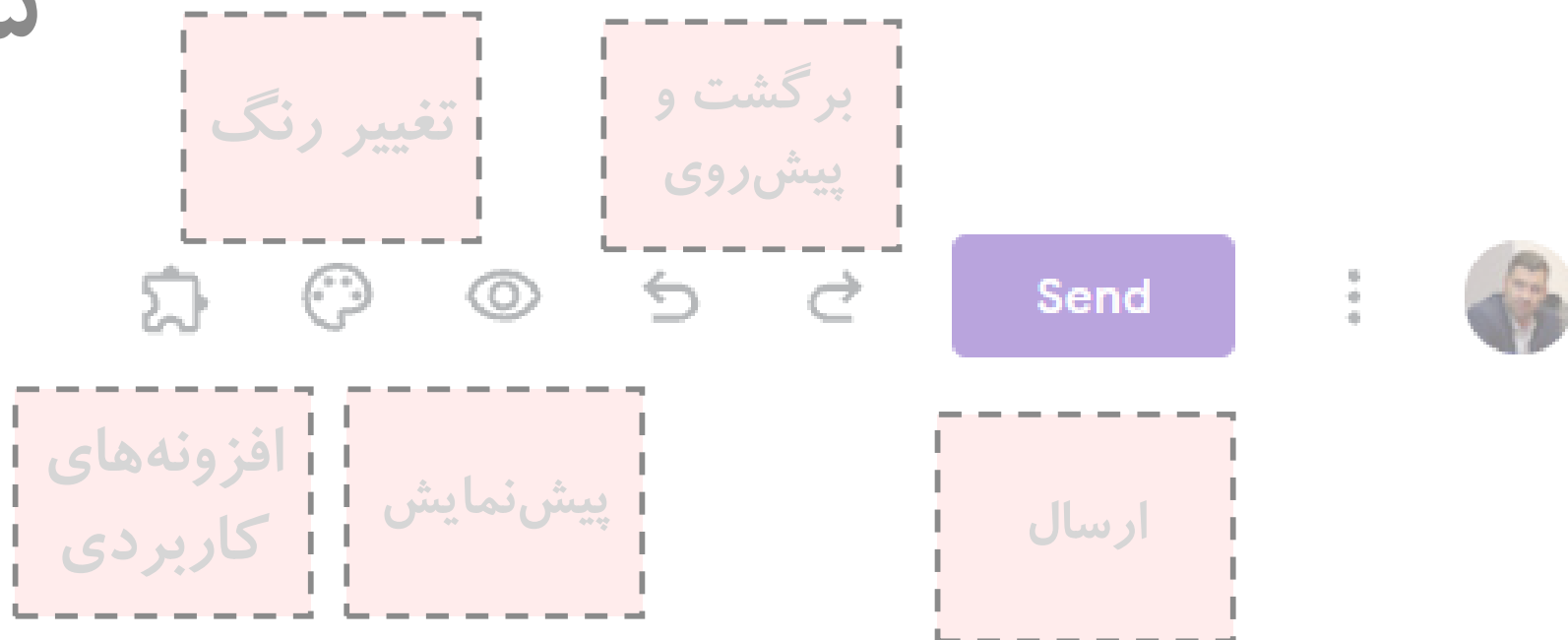
Choose

لطفاً تصویر خود از مکان نامناسب شهر را بارگذاری کنید.

↑ Add file

مشاهده برخی پرسش‌های وارد شده

۱۵

سایر امکانات طراحی فرم آنلاین

X
Send form

☐ Collect emails

Send via

✉

🔗

<>

f

t

Email

To

Subject

دریافت نقطه نظرات شهروندان

Message

I've invited you to fill out a form:

☐ Include form in email

توضیحات صفحه ارسال فرم

Questions Responses **1** Settings

1 response

اکسل آنلاین + ⋮

Accepting responses ☒

Summary Question Individual

خلاصه سوالی فردی

مشاهده پاسخها

راهنمای طراحی پرسشنامه آنلاین با گوگل فرم

۱۷

<div> (Responses) دریافت نقطه نظرات شهروندان ☆ 📁 ☁ </div> <div>File Edit View Insert Format Data Tools Form Add-ons Help</div> <div> ↶ ↷ 🖨 📑 100% \$ % .0 .00 123 Default (Ari... 10 B </div> <div> A1 fx Timestamp </div>				
	A	B	C	D
1	Timestamp	ری کابل رضایت دارید؟ حضور در شهر کابل را شرح دهید صفت از شهردار شهر را نام ببرید		
2	10/8/2021 19:42:45	خوبی	من پس از حضور	
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				

اکسل آنلاین و دانلود (مهم ترین خروجی)

راهنمای طراحی پرسشنامه آنلاین با گوگل فرم

۱۷

Responses (دریافت نقطه نظرات شهروندان) ☆ 📁 ☁

File Edit View Insert Format Data Tools Form Add-ons Help

Share

New ▶

Open **Ctrl+O**

Import

Make a copy

Email ▶

Download ▶

Make available offline

Version history ▶

Rename

📁 Move

📁 Add shortcut to Drive

Microsoft Excel (.xlsx)

OpenDocument format (.ods)

PDF document (.pdf)

Web page (.html, zipped)

Comma-separated values (.csv, current sheet)

Tab-separated values (.tsv, current sheet)

	C	D
1	پرداری کابل رضایت دارید؟ حضور در شهر کابل را شرح دهید صفت از شهردار	
2	ط	من پس از حضور
3	خوبی	

اکسل آنلاین و دانلود (مهم ترین خروجی)

Questions Responses **1** Settings

Settings

Make this a quiz
Assign point values, set answers, and automatically provide feedback ☐

Responses
Manage how responses are collected and protected

Collect email addresses ☐

Send responders a copy of their response

Requires **Collect email addresses**

تنظیمات بیشتر فرم

پایان
موفق باشید

